

Succese românești peste hotare

Despre succesele mondiale ale școlii muzicale românești se poate vorbi în mai multe chipuri.

Înainte de toate, prin glasul obiectiv, rece, sec — dar cit de elocvent! — al cifrelor: în competițiile internaționale ale anului trecut, România a cucerit 30 de premii și cinci mențiuni, ocupând locul al patrulea în clasașamentul mondial, după U.R.S.S., S.U.A. și Franța, situându-se, deci, alături de două țări cu o populație de 11—12 ori mai mare și de o a treia, cu o tradiție muzicală cultă cu câteva veacuri mai vechi. Sau: numai în domeniul muzicii culte, participarea artiștilor români la viața internațională de concert și spectacole cuprinde, lunar, în medie, 25 de turnee peste hotare. În aprilie, de pildă, 38 de interpreți au participat la 56 de manifestări; dacă adăugăm, aici, cele 80 de spectacole de muzică ușoară și populară, tabloul circulației internaționale a artiștilor români capătă proporții considerabile.

Apoi, se poate vorbi prin glasul subiectiv, viu și colorat, al impresiilor încercate de artiștii înșiși, în cursul contactului cu publicul-gazdă; se poate evoca primirea entuziastă făcută de melomani interpreților noștri, deopotrivă în marile săli de concert sau de spectacole din capitalele lumii și în acelea, mai modeste ca dimensiuni, dar, adesea, chiar mai bogate ca tradiție, din vechile centre muzicale europene; se poate evoca tumultul ovațiilor ce omagiază, pretutindeni, arta interpreților români, ori, cu aceeași adâncă semnificație, momentul de tăcere înfiorată ce separă ultimul acord de izbucnirea aplauzelor, prelungind vibrația emoțională comună, acea punte prin care actul interpretativ unește podiumul cu sala, sub semnul autenticei trăiri a muzicii.

Și, în sfârșit, se mai poate vorbi prin glasul cronicilor publicate în presa străină.

Se poate vedea, astfel, din ecourile manifestărilor actualei stagiuni, cum publicul și critica de peste hotare apreciază înaltul nivel de pregătire tehnic-muzicală a artiștilor noștri:

„Pianistul Dan Grigore cântă cu o măiestrie uluitoare, demonstrând un tușeu admirabil și cea mai clară concepție a planurilor sonore“ (COURRIER DE GAND, Belgia).

„Nu este o hiperbolă a afirma despre Aurelian Octav Popa că el emite sunete nemăiauzite. Clarinetul său cântă cu rezonanțe de orgă, cu chemări de trompetă, cu inflexiuni cantabile de violoncel și pizzicati de violă.

Într-un cuvânt, artistul este un autentic geniu instrumental“ (NORTE DEL CASTILLA, Spania).

„Ștefan Ruha cântă Concertul pentru vioară de Ceaikovski la un nivel pe care îl ating doar virtuozii eminenți“ (HERSFELDER ZEITUNG, R.F.G.).

Dar și faptul că profesionalismul solid servește drept postament unei interpretări care depășește calitatea de meșteșug, dobândind-o pe aceea de artă: „Dan Grigore este dotat cu un temperament artistic debordant, ce domină tulburătoarea lui tehnică, de un dinamism strălucitor.“ „Pentru a emoționa plenar auditoriul, virtuozitatea instrumentală nu este de ajuns: interpretul trebuie să simtă și să comunice mesajul spiritual al muzicii, cu accente și efuziuni profunde și sincere. Nu știm ce să apreciem mai întâi la Aurelian Octav Popa: sensul muzical al versiunilor sale sau rezolvarea magistrală a problemelor tehnico-instrumentale.“

Se constată, astfel, interesul pe care îl suscită evoluția nu numai a soliștilor români, ci și aceea a formațiilor noastre muzicale. Turneul în Austria și R.F.G. al Filarmonicii din Cluj-Napoca, sub bagheta dirijorilor Emil Simon și Ion Baci, a prilejuit exprimarea unor opinii extrem de favorabile asupra interpretării „de-a dreptul captivante“ pe care o realizează acest ansamblu, definit — în titlul articolului — drept „o excelentă orcheestră din România“ (OBERÖSTERREICHISCHES STADTBLATT, Austria), remarcându-se „amplamentele sonorității ale formației, care a imprimat o finută internațională concertelor“ (FRANKFURTER NEUE PRESSE, R.F.G.).

În S.U.A., concertele cvartetului „Academica“ au impresionat prin „neasteptate virtuozitate, coordonarea între cei patru instrumentiști și izbucnirile de abilitate tehnică individuală, sunetul ce curge lin ca o apă“ (A REVIEW), „sensibilitatea stilistică, impecabila intonație și magnificul ton care rezultă dintr-o culme a omogenizării instrumentale“ (SCENE — GAINSVILLE SUN). „apropierea lor suavă, lirică de muzică“ (THE DALLAS MORNING NEWS), „tonul cald, fluid — niciodată crispat —, puternicul lirism și viziunea atrăgătoare“ (DALLAS TIMES HERALD).

În R.F.G., formația „Ars Nova“, condusă de Cornel Țăranu, a lăsat — după spusele criticilor — „o impresie excelentă. Interpretarea lor, lipsită de cusururi tehnice, cuprinzând un vast diapazon expresiv — de la erupția energetică și tăioasă, pînă la dozarea timbrală echilibrată — a reușit să servească atât calculul rigid, cit și pasajul liric de amplează“ (MANNHEIMER MORGEN).

Nu rareori, prestigioase distincții internaționale vin să reconfirme prețuirea de care se bucură, peste hotare, ca și în țară, muzicienii români. Dar despre acestea într-unul dintre numerele viitoare.

Luminița Vartolomei